

Brüsszel, 2019. május 27.
(OR. en)

Intézményközi referenciaszám:
2008/0140(CNS)

9567/1/19
REV 1

SOC 381
ANTIDISCRIM 13
JAI 564
MI 463
FREMP 73

JELENTÉS

Küldi:	az elnökség
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága (I. rész) / a Tanács
Előző dok. sz.:	14253/18
Biz. dok. sz.:	11531/08 SOC 411 JAI 368 MI 246 - COM(2008) 426 final
Tárgy:	Javaslat – A Tanács irányelve a személyekkel szembeni, vallásra vagy meggyőződésre, fogyatékosagra, életkorra vagy szexuális irányultságra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról – Jelentés az elért eredményekről

I. BEVEZETÉS

A Bizottság 2008. július 2-án tanácsi irányelvjavaslatot fogadott el, amelynek célja a valláson vagy meggyőződésen, fogyatékoságon, életkoron, illetve szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetéssel szembeni védelem kiterjesztése a foglalkoztatáson kívül eső területekre. Az e területen hatályos EK-jogszabályok¹ kiegészítésével az egyenlő bánásmódról szóló horizontális irányelvjavaslat megtiltáná a fentiekben alapuló megkülönböztetést a következő területeken: szociális védelem, beleértve a szociális biztonságot és az egészségügyi ellátást; oktatás; valamint az áruk és szolgáltatások – többek között a lakhatás – igénybevétele.

¹ Különösen a 2000/43/EK, a 2000/78/EK és a 2004/113/EK tanácsi irányelv.

A delegációk nagy többsége elvben üdvözölte a javaslatot, és közülük sokan támogatták, hogy a javaslat a hatályos jogi keret kiegészítését célozza azáltal, hogy horizontális megközelítésen keresztül foglalkozik a megkülönböztetésnek mind a négy alapjával.

A legtöbb delegáció megerősítette az egyenlő bánásmód mint az EU-n belüli közös társadalmi érték előmozdításának fontosságát. Több delegáció a javaslatnak a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény (UNCRPD) végrehajtásával összefüggésben való jelentőségét hangsúlyozta. Azonban néhány delegáció a fogyatékossga vonatkozóan ambiciózusabb rendelkezéseket részesített volna előnyben.

Noha hangsúlyozták a megkülönböztetés elleni küzdelem fontosságát, egyes delegációk korábban kétségbe vonták a bizottsági javaslat szükségességét, mivel úgy látták, hogy az bizonyos kérdésekben sérti a nemzeti hatáskört, és ellentmond a szubszidiaritás és az arányosság elvének. Emellett továbbra is kérdéses számukra, hogy az irányelv hatálya kiterjedjen-e a szociális védelemre és az oktatásra is.

Egyes delegációk pontosítást is kértek, és aggodalmukat fejezték ki különösen a jogbiztonság hiányával, a hatáskörmegosztással, valamint a javaslat gyakorlati, pénzügyi és jogi hatásával kapcsolatban.

Két delegáció általános fenntartással élt a javaslatra vonatkozóan.

Ebben a szakaszban valamennyi delegáció vizsgálati fenntartással élt a szöveggel kapcsolatban.

CZ, DK és UK parlamenti vizsgálati fenntartással élt. A Bizottság megerősítette eredeti javaslatát e szakaszban, és az abban tett minden változtatással kapcsolatban továbbra is vizsgálati fenntartással élt.

Az Európai Parlament 2009. április 2-án konzultációs eljárás keretében elfogadta véleményét². A Lisszaboni Szerződés 2009. december 1-jei hatálybalépését követően a javaslat már az Európai Unió működéséről szóló szerződés 19. cikkének hatálya alá tartozik, így – az Európai Parlament *egyetértését* követően – egyhangú tanácsi határozathozatalt igényel.

² Lásd: A6-0149/2009.

II. A ROMÁN ELNÖKSÉG ALATT A TANÁCSBAN VÉGZETT MUNKA

A szociális kérdésekkel foglalkozó munkacsoport az elnökség számos kérdésre – többek között a halmozott okokból történő megkülönböztetésre, a feltételezésen alapuló megkülönböztetésre, a megkülönböztetésre való utasításra, az arányos eltérő bánásmódra, az árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférésre, valamint az akadálymentességre – koncentrált szövegezési javaslatai³ alapján folytatta a javaslat vizsgálatát⁴. Az elnökség emellett a hatályos jogszabály-szövegezési elvekkel összhangban egyszerűsítette a szöveget.

a) A kulcsfogalmak további pontosításai

i. Halmozott okokból történő megkülönböztetés (2. cikk (3-a) bekezdés és (12ab) preambulumbekkezdés)

A delegációk észrevételei nyomán az elnökség azt javasolta, hogy ezt a fogalmat külön bekezdésbe tegyék, és harmonizálta a terminológiát azáltal, hogy a „halmozott megkülönböztetés” kifejezést a „halmozott okokból történő megkülönböztetés” kifejezéssel váltotta fel. Egyes delegációk kétségüket fejezték ki a halmozott okokból történő megkülönböztetés fogalmának a javaslatban szereplő négy okra való leszűkítésével kapcsolatban. A munkacsoport május 16-i ülésén azonban a delegációk túlnyomó többsége egyetértett a fenti fogalommal kapcsolatban végzett változtatásokkal.

ii. Feltételezésen alapuló megkülönböztetés (2. cikk (2) bekezdés d-a) pont és (12a) preambulumbekkezdés)

Az elnökség a 2. cikk (2) bekezdését kiegészítette egy új ponttal a „feltételezésen alapuló megkülönböztetés” fogalmára vonatkozóan, amely a megbeszélések korábbi szakaszában került be a preambulumbekkezdésekbe. Az elnökség javaslata széles körű támogatást kapott. Az egyik delegáció azonban aggályát fejezte ki a „feltételezésen alapuló megkülönböztetés” fogalommeghatározásának a nemzeti jogba való átültetésével kapcsolatban, tekintettel arra, hogy a szövegben a „feltételezett” és a „vélt” ige egyaránt használatos.

³ 7852/19 és 8812/19.

⁴ Az ülésekre április 2-án, illetve május 16-án került sor.

iii. Megkülönböztetésre való utasítás (2. cikk (2) bekezdés d-b) pont)

A „megkülönböztetésre való utasítás” fogalma a 2. cikk (2) bekezdésének új pontjával került a szövegbe. Az elnökség azt az indokolást adta a delegációknak, hogy a fogalomnak nincs hivatalos meghatározása, mégis szerepel az egyenlő bánásmódról szóló egyéb hatályos irányelvekben annak érdekében, hogy a megkülönböztetés elleni védelem átfogóbb legyen. Azt is megállapították, hogy ez olyan terület, amely az ítélkezési gyakorlat révén változhat.

b) Arányos eltérő bánásmód (2. cikk (7) bekezdés, valamint (15) és (15a) preambulumbekkezdés)

Számos delegáció határozott szándékát fejezte ki arra vonatkozóan, hogy biztosítsák a javaslat összhangját a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény követelményeivel, és hogy egyszerűsítsék a szöveget. Amellett, hogy vállalta e törekvés megvalósítását, az elnökség azt is javasolta, hogy töröljék azt a bekezdést, amely a pénzügyi szolgáltatások nyújtásával összefüggésben az életkoron, illetve a fogyatékossgon alapuló arányos eltérő bánásmóddal foglalkozik. Ez volt az eredménye az arról folytatott kiterjedt megbeszéléseknek, hogy miként adható lehetőség a biztosításmatematikai elveken és a statisztikai adatokon alapuló, olyan arányos eltérő bánásmódra, melynek során nem feltétlenül kapcsolják össze az érintett személy egészségi állapotát a fogyatékossgával. Ennek ellenére több delegáció kétségét fejezte ki az említett bekezdés törlésével kapcsolatban, kijelentve, hogy a kérdéssel a javaslatról folytatott megbeszélések korábbi szakaszaiban már foglalkoztak, és hogy fontos megtartani ezeket a biztosítási, banki és egyéb pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó rendelkezéseket. Az elnökség megállapította, hogy további megbeszélésekre és finomhangolásra lesz szükség.

c) **Árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés (3. cikk (1) bekezdés d) pont)**

Az árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférésre vonatkozó rendelkezést illetően az elnökség azt javasolta, hogy töröljék a „magánélet és a családi élet keretein kívül kínált” szövegrészt és e helyütt csak a „nyilvánosság számára elérhető” részt tartsák meg. A javaslat az arról folytatott megbeszélések eredménye, hogy milyen lehetőségek vannak a magánélet területén árukat és szolgáltatásokat kínálni úgy, hogy egyúttal elérhetővé tegyék őket a nyilvánosság számára (pl. a közösségi médiában és platformokon), és hogy az ilyen esetek hátrányos megkülönböztetésnek minősülnek-e. Néhány delegáció nem tudta támogatni a javasolt törlést, és kérte, hogy térjenek vissza az előző megfogalmazáshoz. Ezzel a rendelkezéssel kapcsolatban további megbeszélésekre lesz szükség.

d) **Fogyatékosággal kapcsolatos rendelkezések**

Az elnökség a szövegezési javaslataiban tovább pontosította a fogyatékosággal kapcsolatos rendelkezéseket, a fogyatékosággal élő személyek jogairól szóló egyezményre történő hivatkozásokat pedig harmonizálta a szöveg egészében. Mindenekelőtt a (20ab) preambulumbekkezdésben jobban kihangsúlyozták annak fontosságát, hogy a fogyatékosággal élő személyek számára másokéval egyenlő akadálymentességet kell biztosítani.

III. **ÖSSZEGRZÉS**

A román elnökség alatt több kérdésben is kézzelfogható eredmények születtek. A javasolt irányelv célkitűzéseire vonatkozó széles körű támogatás ellenére szakértői munkára és további politikai megbeszélésekre van szükség ahhoz, hogy a Tanácsban el lehessen érni a szükséges egyhangú támogatást.
